

Eierskapskontroll – Generell eierstyring – Rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune

Møtedato

14.03.2025

Saknr

14/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-037, TI-&58

Arkivsaknr 24/469 - 7

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapporten til orientering
2. Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:
 - a. Kommunestyret tar rapporten til orientering
 - b. Kommunestyret ber ordfører rapportere skriftlig til kontrollutvalget innen 1. september om hvordan han vil følge opp revisor sine 5 anbefalinger om:
 - opplæring
 - rutiner for dialog
 - individuelle eierstrategier
 - etablere målsettinger for selskaper
 - eierrepresentantens myndighet

Vedlegg

Eierskapskontroll - Generell eierstyring - Rapport

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll i henhold til plan for eierskapskontroll 2024-2028 i møte den 6. september 2024, sak 39/24. Prosjektplanen ble vedtatt i sak 52/24 i møte den 1. november 2024.

Følgende problemstilling ble valgt:

Utøves Steinkjer kommunes eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer?

Med følgende underpunkter:

- Kommunestyret som eier, herunder styringsdialog
- Eierskapsmelding og styringsdokumenter
- Eierrepresentasjon
- Valg av styre

Revisor har i ettertid endret underpunktene slik:

- Eierens styringsdokumenter
- Kommunestyret som eier
- Eierrepresentasjon
- Eiermøter og dialog med selskapet
- Valg av styre

Denne justeringen har ikke medført endringer i innholdet i rapporten.

Rapporten fra Revisjon Midt-Norge forelå den 26. februar i år. Rapporten hadde da vært på høring til kommunens eierrepresentant og kommunedirektør. Felles høringssvar er vedlagt rapporten.

Kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler sak som skal rapporteres til kommunestyret. Dette har kommunedirektøren fått anledning til gjennom e-post av 26. februar. I svaret hadde kommunedirektøren ikke ytterligere noe å tilføye til rapporten ut over det som allerede var gitt i høringssvaret til revisor.

Revisor konkluderer med at Steinkjer kommunes eierstyring skjer i tråd med lovkrav. Eierstyringen skjer til dels i tråd med anbefalinger, og til dels i tråd med egne føringer. Konklusjonen baseres på følgende:

- Funn i undersøkelsen tyder på at det ikke er gjennomført tilstrekkelig opplæring om eierstyring
- Det er ikke tilstrekkelige rutiner som sikrer dialogen mellom kommunestyret som eier og eierrepresentanten
- Det er uklart om det er satt tilstrekkelige mål for selskapene
- Det er ikke utarbeidet individuelle eierskapsstrategier i tråd med eierskapsmeldingen
- Eierrepresentantens myndighet er ikke tilstrekkelig avklart

Revisor har følgende 5 anbefalinger om at kommunestyret bør:

- Vurdere behovet for mer opplæring om eierstyring
- Sikre gode rutiner for dialog mellom kommunestyret og eierrepresentanten
- Vurdere å etablere individuelle eierstrategier i tråd med eierskapsmeldingen
- Vurdere å etablere klarere målsettinger for sine selskaper
- Vurdere om eierrepresentantens myndighet bør avklares tydeligere. Dette kan eksempelvis skje gjennom klare målsettinger og individuelle eierstrategier.

Kommunedirektøren er invitert til møtet for eventuelle å svare på spørsmål og gi supplerende opplysninger dersom kontrollutvalget finner behov for det.

Ordfører har en lovbestemt møte- og talerett i kontrollutvalget som han kan velge å benytte seg av.

Vurdering

Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten i egne selskap, endres betingelsene for folkevalgt styring og kontroll. Eierskapskontroll er derfor et viktig virkemiddel for å føre kontroll med hvordan kommunen følger opp sine interesser i selskaper. En slik kontroll gir en uavhengig tilbakemelding til kommunestyret om eierstyring og hvordan kommunestyrets vedtak blir fulgt opp.

Revisor konkluderer med at Steinkjer kommunes eierstyring skjer i tråd med lovkrav, men bare til dels i tråd med KS sine anbefalinger og egne føringer.

Det er viktig at revisor sine anbefalinger blir vurdert for å bedre oppfølgingen av kommunens eierskap og kontroll med disse.

Revisor har gjennom rapporten besvart kontrollutvalgets bestilling. Det anbefales at denne oversendes kommunestyret til orientering, og oppfølging.